

R-A. Roslagstull – Albano

Detta område kommer inom en snar framtid att genomgå stora förändringar i samband med att Norra länkens trafikaneläggningar byggs här med tunnelinfart under f.d. Roslagstulls sjukhus. Även angränsande bergssluttningar och krön saneras från äldre bebyggelse uppe vid Ruddammen. Även för det gamla industri- och kontorsområdet i Albano finns saneringsplaner, varvid ny bebyggelse för undervisning, forskning och studentbostäder planeras.

Fig. 01. Roslagstull och f.d. Roslagstulls sjukhus – Ruddammen från Bellevue. Detaljplanearbete pågår för att restaurera området som idag förfaller.

R-A 1. Ruddammen (f.d. Roslagstulls sjukhus) och Alba Nova

Området skall behandlas i en fördjupad översiktsplan och är föremål för detaljplanering när det gäller två fastigheter Kattrumpstullen 6 och Ruddammen 29. Förslag föreligger att bygga studentbostäder här och riva befintlig byggnad som nyttjas som gästforskarbostäder.

Byggnader från det gamla Epidemisjukhusets tid (byggdes under 1890 – 93) finns här nyligen upprustade och utgör i dag en mycket värdefull kulturmiljö med hus utspridda i parkområdet som idag ingår i högskolans institutionsområde. Ytterligare värdefulla hus med kulturhistoriskt höga värden från samma tid är det s.k. Kapellet och Observatoriepaviljongen. Dessa har ännu ej rustats upp. I norr mot Roslagsbanan har det nya stora Alba Nova (Fysikcentrum) byggts. Även i sydost på Roslagstullsbergets sydvästsida finns ett nytt stort 5-våningshus för äldreboende uppfört som ligger precis utanför NSP:s gräns.

Även om miljön på detta höjdområde kraftigt förändrats av de två nybyggda stora huskropparna – Alba Nova och huset för äldreboende - finns en mycket tilltalande och upprustad kulturmiljö kvar. Ett glömt hörn är fortfarande området närmast branten mot Roslagsvägen och mot Albano. Här finns en hel del spontant utvecklad vegetation med restbestånd av träd som ek, lönn, vildapel, mest som kratt. I norr finns dock ett bestånd av 8-10 m hög ek, lönn och alm, i vars skugga lundgröe frodigt växer. Från hälltytor med bergsyra, styvmorsviol, kärleksört och sandlök övergår markfloran delvis i ruderatkaraktär med stillfrö, löktrav, penningört, pepparrot, hallon och nypon. Vårfloran präglas av svalört, skogsviol, vitsippa och liljekonvalj. I buskskiktet finns främst hägg och fågelbär. Flera rödlistade arter (vedlevande insekter) är påträffade här knutna till äldre träd. Området har ej skötts utan har fått växa fritt under en längre tid och också blivit avstjälpningsplats för diverse skräp. Klotter

förekommer på bergväggarna. I dag håller området på att saneras för att bebyggas. Detaljplaner är under utarbetande.

Området är fortfarande kommunikationsmässigt tämligen isolerat (vilket var tanken med det gamla epidemisjukhusets läge) men har numera anknytning till Lill-Jansskogen och KTH genom en gång- och cykelbro över Roslagsbanan mot Drottning Kristinas väg. Från bergsbranten har man en vid utsikt över landskapet runt Brunnsviken och mot stenstaden på Norrmalm.

Bedömning

Området har stora kulturhistoriska värden med den gamla bebyggelsen i park från Epidemisjukhusets tid. Områdets bebyggelse mot Roslagstull och bergbrantens parkmiljö har potentiella möjligheter att stärka områdets natur- och kulturmiljö såvida inte byggnationen blir alltför dominerande och störande i NSP:s landskap runt Brunnsviken.. Branternas trädbestånd (främst ädla lövträd) är av stort värde både som parkmiljö och för den biologiska mångfalden.

Åtgärder

Området är i dag svårtillgängligt och borde kommunikationsmässigt förbindas bättre med NSP i övrigt från Bellevue och Roslagstull och vidare mot Lill-Jansskogen. En gångväg med trappor bör anläggas från Roslagstull hit upp. Om de kulturhistoriskt värdefulla byggnaderna upprustas bör de också vara tillgängliga för allmänheten genom att här kan finnas IT-kafé eller dylikt.

Litteratur

Nordström, P. 1994: *Ruddammen 24, nuvarande Kattrumpstullen 1, Roslagstulls sjukhus, epidemisjukhuset, Valhallavägen 7, Ruddammsvägen 10, Norra Djurgården. Gatu- och fastighetskontoret, Stockholm*

Stockholms stadsmuseum, 1994: *Ruddammen 24, Roslagstulls sjukhus, En byggnadshistorisk inventering. Stockholm.*

Kursen Miljökonsekvensbeskrivningar, 2002: *Planerade studentbostäder i Nationalstadsparken – kvarteret Ruddammen. En förberedande MKB och SMB. Institutionen för naturgeografi och kvartärgeologi, Stockholms universitet.*

Fig. 02. Albano vid Värtajärnvägen. Magasin som ska rivas för ny bebyggelse. Förslag på detaljplaner föreligger. Den nya bebyggelsen ska anpassas till NSP:s intentioner att förstärka natur- och parkmiljöerna.

R-A 2. Albano industriområde

Albano med det skönklingande italienska namnet, som Gustav III gett området, har snarast varit en skamfläck i NSP. Detta område bredde ut sig runt industrispåret från Norrtull - Värtan med småindustrier, lagerlokaler, omlastningsområde, kontor, försäljningsbyggnader m.m. Idag är området under avveckling och många verksamheter är flyttade och av de byggnader som en gång fanns är många redan rivna, utrymda eller under förfall. Norr om Björnäsvägen finns en bergknalle med naturmark och längst i norr ett parti med lövskog. I övrigt är området exploaterat. Sannolikt har planeringen av områdets upprustning fördröjts i avvaktan på Norra Länkens trafiklösningar. Området är dock föremål för planering varvid området upplåts till byggnation och med detaljplan som ska förstärka NSP:s parkkaraktär och område för forskning och undervisning .

Fig. 03. Albano från Roslagsvägen. Berget intill Teknikhöjden hyser naturmark som är värdefull i NSP med bl.a. ett stort ekbestånd.

Bedömning

Området utgör i dag ett av de få områden av exploaterade markområden i NSP där det är möjligt att sanera och tillföra NSP betydande bebyggelsearkitektoniska värden och komplettera Vetenskapsstaden i NSP med nya institutioner samtidigt som park och naturvärden skapas. Bergknallen mellan Roslagsvägen och Teknikhöjden är naturmark av stort värde i detta i övrigt stora område utan vare sig träd eller naturmark. Dominerande trädslag är ek i ålder mellan 50 – 80 år men det finns både äldre tallar och några gamla ekar som ger karaktär åt området. På sikt kan området bli mycket attraktivt i de nybyggda området intill och en viktig länk för faunan mellan Brunnsvikenområdet och Lill-Jansskogen.

Mål

Områdets funktion bör överensstämma med NSP:s syften och stärka NSP:s park och naturmiljö och få en arkitektoniskt tilltalande utformning.

Åtgärder

En första åtgärd är att sanera området från nedskräpning och klotter. Vid områdets planering för bebyggelse och park ska största möjliga hänsyn tas till befintligt trädbestånd. Förutom bergknallen med ekdominerad skog så finns en del äldre träd som bör sparas när ny bebyggelse etableras som t.ex. i norr intill Roslagsbanan. Vid sanering av området bör möjligheterna till stationsområde för passagerare övervägas.